

План заняття

Тема заняття. Гормональні, ферментні, вітаміні препарати.

Місце заняття: лабораторія фармакології

Інтегральна компетентність.

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі ветеринарної медицини, здійснювати діагностику, лікування та профілактику патологій заразної і не заразної етіології відповідно до спеціальності або в процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів біології та прикладних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов: нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Фахові компетентності

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства усвідомлювати цінності громадського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини громадянина в Україні.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК5. Здатність здійснювати облік ветеринарних препаратів, засобів та іншого ветеринарного майна, забезпечувати їх збереження, раціональне використання.

СК7. Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці під час фахової діяльності.

СК8. Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

Результати навчання:

РН1. Спілкуватись державною та іноземною мовами в у тому числі з професійних питань.

РН2. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

РН6. Дотримуватися основних понять з біобезпеки, біоетики, добробуту тварин.

РН11. Знати правила зберігання фармацевтичних засобів і біопрепаратів, шляхи їх застосування, раціонально використовувати ветеринарні засоби, обладнання та інше ветеринарне майно.

Методи навчання:

Словесні: бесіда.

Наочні: мультимедійна презентація, набір лікарських засобів, форми рецептурних бланків.

Практичні: тестування, розв’язування ситуаційних задач, виписування рецептів.

Інтерактивні: ділова гра, робота в малих групах, фармацевтичний двобій, розв’язування завдань за допомогою серверу learningapps.

Міждисциплінарна інтеграція

№ з/п	Дисципліни	Знати	Вміти
<i>I. Попередні (забезпечуючі) дисципліни</i>			
1.	Латинська мова	Рецепт, латинську частину рецепта, лікарські форми, відмінювання іменників	Правильно читати та виписувати рецепти на готові лікарські форми
2.	Анатомія	Будова і функціональні особливості організму на різних рівнях: молекулярному, клітинному, органному, системному.	Оцінювати функціональний стан організму в цілому та окремих органів та систем.
3	Нормальна фізіологія	Визначення походження і фізіологічну роль вітамінів, гормонів, ферментів та їх добову потребу.	Застосовувати вітамінні, гормональні та ферментні засоби.
<i>II. Внутрішньопредметна інтеграція</i>			
1.	Загальна рецептура	Правила виписування рецептів на різні лікарські форми	Складати рецепти на різні лікарські форми

Література:

Основна;

Бабич П.М., Мельничук Д. О., Кузьменко О. В. Ветеринарна фармакологія : підручник. — Київ : Аграрна освіта, 2020. — 544 с.

Гальчинська О.К. Фармакологія: навчальний посібник/О.К.Гальчинська.- К.:Аграрна освіта,2013.-525с.

Хмельницький Г.О., Строкань В.І. Ветеринарна фармакологія з рецептурою: підручник.- К.: Аграрна освіта, 2001.- 336с.

Хмельницький Г.О. Ветеринарна фармакологія. – К.: Урожай, 1994.-503С.

Додаткова

Канюка О.І. Ветеринарна рецептура та фармакологія: практикум/ О.І.Канюка, В.Й.Скорохід, Д.Ф.Гуфрій.-К.: Видавництво УСГА, 1994.-240с.

Хмельницький Г.О. Ветеринарна фармакологія / Г.О.Хмельницький, В.С.Хоменко, О.І. Канюка.- Харків: «Парітет» ЛТД, 1995.- 480с.

Хід заняття

1. Організаційна частина.

- Перевірка присутніх здобувачів освіти за журналом.
- Перевірка готовності здобувачів освіти до заняття (наявність зошитів, підручників).

2. Повідомлення теми формування мети основних завдань.

Під час практичного заняття здобувачі освіти засвоять знання з теми гормональні, ферментні, вітамінні засоби. Набути навичок з розрахунків виготовлення розчинів, емульсій. Закріпити теоретичні знання з виписування рецептів.

3. Актуалізація опорних знань (питання контролю).

1. Що таке ферменти?
2. Що таке гормони?
3. Які ви знаєте вітамінні препарати?

4. Вступний інструктаж. Формування умінь та навиків. Перелік практичних завдань

 Мотивація навчальної діяльності (питання задачі, проблемні ситуації).

- бажання допомогти хворим тваринам,
- бажання піклуватися про здоров'я своїх домашніх улюбленців;
- бажання вирішувати проблеми з забезпечення населення якісними лікарськими засобами;
- престиж професії ветеринарного лікаря.
 - забезпечити розуміння здобувачам освіти змісту їхньої діяльності, тобто того чого вони повинні досягти на занятті.
 - доведення необхідності оволодіння знаннями.
 - сфокусувати увагу здобувачів освіти на проблемному питанні та викликати інтерес до обговорюваної теми.

Тема є необхідною у вивченні для подальшого використання у практиці ветеринарного фельдшера.

Узагальнити та проаналізувати фармакологічну характеристику вітамінних, гормональних та ферментних препаратів. пояснити механізми їх фармакологічної дії.

Інтерпретувати показання до застосування вітамінних, гормональних та ферментних препаратів.

Оцінювати співвідношення користь/ризик при застосуванні вітамінних, гормональних та ферментних препаратів.

Розуміти підходи до проведення невідкладних заходів у кожному конкретному випадку.

Пояснювати залежність дії вітамінних, гормональних та ферментних препаратів.

Винести судження про можливість виникнення небажаних побічних реакцій при застосуванні вітамінних, гормональних та ферментних препаратів.

Поєднання вивченого матеріалу з темою занять удосконалення початкових навиків та умінь, практичне засвоєння теоретичних положень навчальної дисципліни.

 Ознайомлення з основними теоретичними положеннями, технологічними прийомами, операціями.

1. Пояснення завдання поділ на ланки
2. Розміщення ланок на робочих місцях
3. Роздача завдань та методичної літератури
4. Вступний інструктаж роботи на кожному робочому місці.

Правила техніки безпеки на робочому місці: дотримуватися правил особистої гігієни, робоче місце підтримувати у чистоті, працювати в спеціальному одязі: білих халатах, ковпаках, гумових рукавичках, після закінчення роботи ретельно вмити руки з милом.

Перелік практичних завдань.

Завдання № 1. Ознайомитися з засобами, що діють на процеси обміну речовин. Вивчити і описати їх характеристику, механізм дії та застосування.

Завдання № 2. Виписати рецепти.

5. Поточний контроль виконання роботи, консультативна робота.

Самостійне виконання здобувачами освіти завдань практичної роботи.

Викладач надає консультацію по незрозумілим для здобувачів питанням.

Допомагає при виконанні практичних завдань.

6. Фіксація результатів: здобувачі освіти записують свої результати роботи в зошити або спеціальні бланки.

7. Заключний інструктаж проходить захистом виконаної роботи.

Тестові завдання: <https://forms.gle/JURs7mCK5B2zZRrz5>

Контрольні питання:

1. Які лікарські засоби діють на процеси обміну речовин?
2. Класифікація вітамінних препаратів.
3. Характеристика гормональних препаратів.
4. Що таке ферменти? Наведіть приклад ферментних препаратів.
5. Механізм дії гіпотонічних, гіпертонічних та ізотонічних (фізіологічних) розчинів.

6. Які засоби впливають на процеси зсідання крові?

8. Підведення підсумків виконаної роботи проходить у вигляді форми «п'ять пальців»: Здобувачі освіти називають п'ять моментів, які їм сподобалися, п'ять нових знань, п'ять умінь, які вони розвинули.

9. Видача завдань для самостійної роботи.

1. Опрацювати тему «Гормональні, ферментні, вітамінні препарати» у підручнику:

Бабич П.М. Ветеринарна фармакологія. — Київ, 2020.

2. Підготувати коротке повідомлення про гормональні, ферментні, вітамінні препарати.

10. Прибирання робочих місць.

Інструктивно-технологічна картка

Тема. Гормональні, ферментні, вітамінні препарати.

Мета. Ознайомитися з гормональними, ферментними, вітамінними препаратами. Набути навичок з використання даних препаратів. Навчитися виписувати рецепти.

Правила техніки безпеки у лабораторії: дотримуватися правил техніки безпеки, не виявляти смакові якості препаратів. Мати спеціальний одяг, дотримуватися правил особистої гігієни.

Оснащення робочого місця. Зразки лікарських засобів даних груп, рукавички гумові, ваги, наважки.

**Перелік питань що пропонуються здобувачам освіти для
домашнього опрацювання з метою їх підготовки до практичного
заняття:**

1. Що таке вітаміни?
2. Що таке гіповітаміноз?
3. Які є види вітамінів за розчинністю?
4. Що таке гормони?
5. Які основні властивості характерні для гормонів?
6. Що таке гормональні препарати?
7. Коли застосовують гормональні препарати?
8. Що таке ферменти?
9. Що таке ферментні препарати?

Зміст і послідовність виконання завдань:

Завдання № 1.

Методичні вказівки

Ознайомитися з засобами, що діють на процеси обміну речовин. Вивчити і описати їх характеристику, механізм дії та застосування та перевірити свої знання за допомогою сервісу LearningApps.

Матеріали та обладнання

- Аптечні ваги, шприци, ампули, таблиця «Обмін речовин у тварин».
- Зошит для записів спостережень
- Презентації:
 - [Вітамінні препарати.](#)
 - [Гормональні та ферментні препарати](#)

Техніка виконання

- Ознайомитись із зовнішнім виглядом і маркуванням препаратів.
- Вивчити склад, діючу речовину та механізм дії.
- Вказати показання до застосування у різних видів тварин.
- Виписати рецепти на обрані засоби.
- Зробити висновки щодо ефективності препаратів.

Перевір себе:

Вітаміни <https://learningapps.org/view1444581>

Гормони: <https://learningapps.org/watch?v=pusgfq1wt25>

Ферменти: <https://learningapps.org/watch?v=pw520ssvj25>

Завдання № 2.

Методичні вказівки:

Випишіть рецепти на лікарські засоби.

Матеріали та обладнання:

- Зразки рецептурних бланків.
- Перелік лікарських засобів за темою.
- Довідники з ветеринарної рецептури.
- Література: «Фармакологія з рецептурою», «Ветеринарна рецептура», методичні посібники.

Зразки рецептів.

1. Кальцію глюконат у таблетках при рахіті на курс лікування (для собаки).
2. Фероглюкінз лікувальною метою при анемії (10 поросятam)
3. Розчин глюкози в ампулах внутрішньовенно (для корови)
4. Суіферон з лікувальною метою при анемії (двом поросятam)
5. Синестрол для стимуляції охоти на 3 інекції (для корови)
6. Пепсин з 0,5 розчином соляної кислоти при гастриті (для собак)
7. Сік шлунковий натуральний на курс лікування при диспепсії (для теляти)
8. Окситоцин для стимуляції скорочення матки.

Захист практичної роботи

Тестові завдання: <https://forms.gle/JURs7mCK5B2zZRrz5>

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Які лікарські засоби діють на процеси обміну речовин?
2. Класифікація вітамінних препаратів.
3. Характеристика гормональних препаратів.
4. Що таке ферменти? Наведіть приклад ферментних препаратів.
5. Механізм дії гіпотонічних , гіпертонічних та ізотонічних (фізіологічних) розчинів.
6. Які засоби впливають на процеси зсідання крові?

Домашнє завдання:

1. Опрацювати тему «Гормональні, ферментні, вітамінні препарати» у підручнику: Бабич П.М. Ветеринарна фармакологія. — Київ, 2020.
2. Підготувати коротке повідомлення про гормональні, ферментні, вітамінні препарати

Завдання для самостійної роботи:

Підготуватися до наступної практичної роботи на тему: Ветеринарна фітотерапія.

Гальчинська О.К. Ветеринарна фармакологія: навчальний посібник – К. : Аграрна освіта, 2013. – 525 с.431-451

Вовк Д.М. Рослинні засоби у ветеринарній медицині. – К. : Урожай, 1986. – С. 78-183

Хмельницький Г.О. Строкань В.І. Ветеринарна фармакологія з рецептурою. – К. : Аграрна освіта, 2001. - С. 295-301